

Talisman Energy Norge AS
Postboks 649, Sentrum
4003 Stavanger

Att: Alice Baker

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31. 3.2009
Vår ref.: 2007/1079 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Annicken Hoel, telefon: 22573681

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for Gyda.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Talisman Energy Norge AS har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 64 552 tonn CO₂ fra Gyda.

Talisman Energy Norge AS har hatt avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktige utslipp i 2008. Bedriften skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

-----

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 14. mars 2008, SFTs brev av 12. desember 2008, utslippsrapport innlevert 26. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov av 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er

gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Talisman Energy Norge AS (heretter TENAS) sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 26. februar 2009 for Gydafeltet, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Gydafeltet er knyttet til virksomhetens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 14. mars 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Kommentar
1	Brenngass	
2	Diesel	
3	Fakkelgass	HP fakkel
4	Fakkelgass	LP fakkel

Utslipp fra kildestrøm 3 og 4 er rapportert felles, dvs. som ett utslippstall. Dette er et avvik fra bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp. TENAS opplyser at det er på grunn av tekniske begrensninger i "NemsAccounter database" at utslippet fra kildestrøm 3 og 4 rapporteres som ett utslipp. "NemsAccounter database" er en del av målesystemet som måler mengden fakkelgass. TENAS opplyser videre at de for 2009 vil rapportere separate utslipp fra kildestrøm 3 og kildestrøm 4.

TENAS har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

TENAS har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	23 027 463 Sm ³	1,5 %	1,34 %
2	Diesel	335,58 tonn	1,5 %	0,2 – 0,5 %
3	Fakkelgass (HP)	691 922 Sm ³	7,5 %	2 %
4	Fakkelgass (LP)		7,5 %	2,5 %

Metode

Bestemmelse av mengden aktivitetsdata for kildestrøm 1, 3 og 4 er fremkommet som beskrevet i punkt 6 i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. Måleutstyr for bestemmelse av mengden diesel er foreløpig ikke beskrevet i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. Bedriften har likevel opplyst at det for rapporteringen av aktivitetsdata for diesel for 2008 er benyttet faktura fra forsyningsbåtene. I brev fra SFT av 12. desember 2008 har virksomheten fått krav om å beskrive målesystemet som skal benyttes til måling av mengden diesel. Fristen for dette er satt til 1. juni 2009.

Usikkerhet

Bedriften har rapportert usikkerheten i bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2, 3 og 4. De rapporterte usikkerhetene ligger innenfor kravet til usikkerhet i aktivitetsdata, som er gitt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp.

Kildestrøm 1 (brenngass)

Usikkerhetsberegningen for brenngass er gjennomført av Siv. Ing Helge Ingeberg AS. Usikkerheten er rapportert til 1,34 %. TENAS opplyser at usikkerhetsberegningene er gjennomført for Ula brenngass, men at Ula og Gyda har det samme målesystemet for brenngass og at beregningene dermed kan overføres til Gyda. Usikkerhetsanalysene som er vedlagt rapporten er datert 9. mars 1995. De gjennomførte usikkerhetsberegningene har noen klare svakheter. Utslippsberegninger fra 1995 sier ikke alt om usikkerheten i aktivitetsdataene for 2008. Det at Ula og Gyda har samme målesystem, medfører at målefunksjonen for de to virksomhetene vil være det samme. Inngangsdataene som benyttes i beregningen av usikkerheten kan derimot være forskjellig hos de to virksomhetene. I bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp punkt 6, under måleutstyr for aktivitetsdata, er det oppgitt at måleinstrumentet som måler mengden brenngass har en usikkerhet på 1,34 %. Det kan derfor synes som om TENAS kun har oppgitt usikkerheten i måleinstrumentet og ikke den faktiske usikkerheten i aktivitetsdata. Det er videre uklart for SFT om og i hvilken grad usikkerhetsberegningene også inkluderer usikkerhet knyttet til korrigering av tetthet (hvor ofte tettheten korrigeres) i måleblenden. SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. TENAS skal derfor engasjere uavhengig tredjepart til å gjennomføre usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1. Ny usikkerhetsanalyse skal sendes SFT innen 1. september 2009.

Kildestrøm 3 og 4 (HP- og LP-fakkelgass)

Usikkerhetsberegningene for HP- og LP-fakkelgass er gjennomført av TENAS ved hjelp av et skjema fra prosess teknisk måling og analyse (PEMAC). Usikkerhetene er rapportert til 2 % og 2,5 % for henholdsvis HP- og LP-fakkelgass. Det kommer ikke klart frem av usikkerhetsberegningene hvilke inngangsdata som er benyttet. Videre vurderer SFT at beregningene av usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 3 og 4 lite tilgjengelig. SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. Dersom TENAS ønsker å rapportere kildestrøm 3 og 4 som én kildestrøm for 2008-data, må de i så fall kombinere usikkerheten i kildestrøm 3 og kildestrøm 4 og rapportere én usikkerhet. TENAS skal sende SFT en ny usikkerhetsanalyse innen 1. juni 2009.

Kildestrøm 2 (diesel)

For diesel (kildestrøm 2) er det ikke gjennomført usikkerhetsberegninger. TENAS opplyser at de har benyttet usikkerheten på fakturaene fra forsyningsbåtene ved bestemmelse av usikkerheten i mengden diesel. Det er ikke tatt hensyn til lagerbeholdningen ved rapportering av usikkerheten i mengden diesel. Dette er ikke tilstrekkelig i henhold til kravet i klimavoteforskriften § 2-5 bokstav d). For Gyda er diesel definert som en vanlig kildestrøm med et usikkerhetskrav på 1,5 % i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. For kildestrømmer med utslipp mindre enn 2 % av det totale årlige utslippet og maksimalt 20 000 tonn, er det i klimavoteforskriften anledning til ikke å stille krav til dokumentasjon av usikkerheten dersom bedriften søker om det. TENAS har imidlertid ikke søkt om dette, og har derfor i tillatelsen av 14. mars 2008 krav til metode for beregning av utslipp fra diesel. TENAS har i 2008 hatt et utslipp fra bruk av diesel som er 1,65 % av bedriftens totale utslipp. Av den grunn krever ikke SFT ytterligere dokumentasjon på usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 2 i 2008.

TENAS opplyser videre at de for diesel (kildestrøm 2) skal installere et målesystem for på Gyda i løpet av fjerde kvartal 2009. Når dette utstyret er installert vil TENAS utføre en usikkerhetsanalyse for bestemmelse av mengden diesel. Denne usikkerhetsanalysen skal sendes SFT innen 15. desember 2009.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2, 3 og 4 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Det er også benyttet standard oksidasjonsfaktor for kildestrøm 1, som er i tråd med tillatelsen.

For kildestrøm 1 (brenngass) kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. TENAS har rapportert faktorer og usikkerhet i faktorene for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor [tonn CO ₂ /Sm ³]	Prøvetakingsfrekvens (Krav i tillatelsen)	Rapportert prøvetakingsfrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002645	Månedlig	Månedlig	< 0,5 %

Prøvetaking og usikkerhet

Bedriften har, i tråd med tillatelsen, tatt månedlige prøver av brenngassen i 2008. Prøvene er sendt til det akkrediterte laboratoriet Intertek Westlab for prøvetaking og analyse.

For å vise at usikkerheten i utslippsfaktoren er mindre enn 0,5 % har TENAS analysert usikkerheten i utslippsfaktoren hver måned fra januar til juli 2008. For hver av de komponenter som påvirker CO₂-utslippet ved forbrenning er usikkerheten satt til 5 %. Ifølge TENAS er dette en konservativ tilnærming TENAS har videre antatt en rektangulærfordeling for usikkerheten i prøvetakingen, som de antar er mer konservativ enn en normalfordeling. Usikkerheten i laboratorietester er antatt normalfordelt og korrelert.. Ut fra beregningene TENAS har gjort med ovennevnte metode har de kommet frem til at usikkerheten i månedlig utslippsfaktor for brenngass i perioden januar til juli er mindre enn 0,5 %. Bedriften antar ut fra dette at usikkerheten er lavere enn 0,5 % i hele 2008. Usikkerhetene i utslippsfaktoren skal dokumenteres for hele året. SFT finner av den grunn ikke bedriftens usikkerhetsberegninger tilfredsstillende. TENAS skal derfor sende SFT en oppdatert usikkerhetsanalyse som viser usikkerhetene i utslippsfaktoren også for perioden august til desember 2008. Oppdatert usikkerhetsanalyse skal sendes SFT innen 1. juni 2009.

Beregning av utslippet

Ut fra de månedlige prøvene av brenngassen har TENAS bestemt en utslippsfaktor per måned i 2008. Ved beregning av utslippet er den månedlige utslippsfaktoren kombinert med mengden gass benyttet den aktuelle måneden. Dette er i tråd med bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. Ved hjelp av de månedlige utslippsfaktorene har bedriften bestemt en årlig vektet utslippsfaktor som følger:

$$\text{Årlig vektet utslippsfaktor (tonn/ Sm}^3\text{)} = \frac{\text{Sum kvotepliktig utslipp (tonn)}}{\text{Sum aktivitetsdata (Sm}^3\text{)}}$$

Utslippsfaktoren er rapportert med benevnelsen tonn/ Sm³, som er i tråd med tillatelsen.

Analyse

TENAS gjennomfører analysene av brenngassen på det akkrediterte laboratoriet Intertek Westlab.

Kvotepliktig utslipp

TENAS har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. I tillegg har bedriften ikke redegjort tilstrekkelig for alle punkter i klimakvoteforskriften § 2-5. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp (tonn)
1	Brenngass	23 027 463 Sm ³	0,002645 tonn/ Sm ³	60 907,64
2	Diesel	335,58 tonn	3,17 tonn/tonn	1 063,79
3	Fakkelgass (HP)	691 922 Sm ³	0,003730 tonn/ Sm ³	2 580,87
4	Fakkelgass (LP)			
Totale kvotepliktige utslipp				64 552

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 64 552 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

TENAS skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister. Pålegg om gjennomføring av usikkerhetsberegninger ved hjelp av tredjepart og nye redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For TENAS innebærer dette at 64 552 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner TENAS' rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

TENAS har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008:

- Bedriften har rapportert felles utslippstall fra kildestrøm 3 og 4 (HP- og LP-fakkel). Dette er et avvik fra bedriftens program for beregning og måling av utslipp punkt 4.
- Usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 2 (diesel) ligger over kravet som er gitt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp punkt 5.

SFT fastsetter følgende tidsfrister for ytterligere redegjørelser:

Innen 1. juni 2009:

- Oversende SFT ny usikkerhetsanalyse av usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 3 og 4 (HP- og LP-fakkelgass).
- Oversende SFT oppdatert usikkerhetsanalyse av usikkerheten i utslippsfaktoren for kildestrøm 1 (brenngass).

Innen 1. september 2009:

- Oversende SFT ny usikkerhetsanalyse av usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass), gjennomført av uavhengig tredjepart.

Innen 15. desember 2009:

- Bedriften skal oversende SFT en usikkerhetsanalyse i aktivitetsdata for kildestrøm 2 (diesel).

TENAS ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Annicken Hoel
sjefingeniør

Kopi:
Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger